

Bodem van de scheepskas in zicht

BIJNA KLAAR MET VERTREKKEN

Na vier maanden overwinteren aan de decadente Franse Riviera vertrekken Tim, Eveline en hun zoontje Max voor een tocht naar Corsica en Sardinië. Zonder vastomlijnde plannen, maar met één zekerheid: de bodem van de scheepskas komt in zicht, dus dit wordt waarschijnlijk hun laatste reis.

Tekst TIM BIJKERK Foto's EVELINE MAAS EN TIM BIJKERK

Pelosa, Sardinië

“ s dit waarom de meeste mensen nooit vertrekken, uit angst voor het terugkomen?” Eef kijkt me aan en doet geen moeite de wanhoop in haar blik te verbergen. We zijn op vakantie naar Sardinië. Op vakantie naar *Malle-mok*, die daar zonder ons overwintert. De storm buiten werkt op onze zenuwen, als we een optelsom maken van ons laatste bijeengeschraapte geld. We zitten in een transitiefase; van ons leven aan boord proberen we weer een leven op de wal op te tuigen, in ons grijze, koude, donkere kikkerlandje. Proberen, want het gaat beslist niet van een leien dakje. Maar daarover straks meer. Het begon allemaal met ons tweede seizoen op de Med.

GRIEKENLAND OF SPANJE?

Veel vertrekkers hebben als ultiem reisdoel om al zeilend Griekenland te ontdekken. Ook wij hebben ergens in ons hoofd het droomplaatje waarin we tussen de Griekse eilanden varen en voor anker gaan. Echter, we willen ook graag naar Spanje via de Balearen. Omdat we het komende jaar de scheepskas moeten spekken, willen we weer gaan werken in de vorm van zzp-opdrachten. We verwachten dat Spanje meer jachthavens, stopcontacten, wifi en vliegvelden zal bieden om het werken te bevorderen. We besluiten daarom de Spaanse kust tussen Valencia en Alicante te onderzoeken. Hoe zijn die steden, hoe zijn de havens en wat kost het om daar te overwinteren? In maart huren we voor een week een camper en bezoeken we tien havens langs deze kuststrook. Een camperwereld gaat voor ons open en we ontdekken vele overeenkomsten met de vertrekkerswereld. Er zijn veel onofficiële gratis plekken

SCHEEPSKAS

waar campers uit veiligheidsoverwegingen samenklitten, vaak op prachtige locaties, zoals aan het strand. Informatie over de beste camperplekken en sterke verhalen worden uitgewisseld. *Mallemok* is veel luxer en ruimer dan onze gehuurde camper, maar het is wel superhandig om naar een supermarkt te rijden om in te slaan. Wij zoeken de havens op, neuzen rond en vragen offertes op. Ook inspecteren we grondig het sanitair, waarna we met druipend haar en een schone outfit de sleutel weer terugbrengen naar de wantrouwe havenkantoormedewerker.

WIEG

Mallemok is gebouwd door de Belliure werf te Calpe. Hier moeten we natuurlijk een kijkje nemen. De werf ligt er verlaten bij en het hek zit dicht. “Jammer, ik denk dat het weekend al is begonnen,” merk ik op. Maar Eef geeft niet zo snel op. “Er gaat een auto naar binnen en het hek gaat open. Snel stop, laat me eruit!” Alsof ze bij The A-Team zit, schuift Eef de zijdeur open, springt uit de amper tot stilstand gekomen camperbus en glipt nog net door het zich weer sluitende hek. Verbouwereerd ga ik op zoek naar een parkeerplek. Als wij dan eindelijk bij het hek komen, is Eef al verwickeld in een amicaal gesprek met Rosa, de huidige CEO en dochter van oprichter Vicente Belliure. In de jaren 70 en 80 bouwde het bedrijf de befaamde Endurances, zo ook de onze. Zij op hun beurt vinden het altijd erg leuk om enthousiaste eigenaren te ontmoeten. Helaas verkeert de werf in onstuimig weer en probeert de familie uit alle macht een faillissement af te wenden. Na een rondleiding maakt Vicente in de lege productiehuis met indrukwekkende machinerie van hout een leuk speelgoedbootje voor Max. Nu heeft hij zelf ook een echte werfgebouwde Belliure! We beloven Vicente en Rosa dat we met *Mallemok* naar Spanje zullen komen.

DOLCE VITA

Met deze beslissing keren we terug naar Beaulieu-sur-Mer, onze haven aan de mooie, decadente Franse Riviera. Op deze plek hebben we de afgelopen vijf maanden overwinterd en dat is ons goed bevallen. Weliswaar moest ik me iedere dag met mijn douchetas tussen de Maserati's en Bentleys doorwringen, maar zo'n lange tijd op één plek verblijven is toch bijzonder. Je krijgt echt het gevoel dat je er woont. Je weet waar de beste bakker en de leukste cafeetjes zitten, je leert de omgeving kennen door met de bus op pad te gaan en zoon Max heeft allerlei lokale vriendjes gemaakt in de speeltuin. Begin april is het de hoogste tijd om weer lekker te gaan varen. Nadat we onze Beaulieu-vrienden gedag hebben gezegd, varen we in een dagtrip naar Imperia, net over de Italiaanse grens. We vinden het zo heerlijk hier – met al dat Italiaanse lekkers – dat we blijven plakken. “Duecento grammi di mortadella, crudo, formaggio, pane bianco e focaccia,” wijst Eef met een grijns van oor tot oor onze bestelling aan in het lokale winkeltje. Het is echt een van onze favoriete plekken: de haven is uitstekend beschermd en zeer betaalbaar. We moeten gunstige weersomstandigheden afwachten voor de oversteek van 85 mijl naar Corsica. We vieren Pasen met de Engelse familie die we anderhalf jaar eerder hebben ontmoet tijdens de Kanalenroute dwars door Frankrijk. Zij hebben hun boot in Imperia achtergelaten en gebruiken haar nu als vakantiehuis. Uiteindelijk blijven we drie weken plakken. Tja,

ik heb nooit beweerd dat we snelle reizigers zijn. Hoe langer je ergens blijft plakken, hoe moeilijker het is om weer te vertrekken.

NAAR CORSICA

“Of we gaan vannacht, of we moeten nóg een hele week blijven!” is mijn conclusie op een avond. Het vooruitzicht van de overtocht vinden we toch wel weer stressvol. We besluiten om 04:00 uur 's ochtends te vertrekken, dan wordt het al snel licht en halen we de overkant voor het donker. De omstandigheden zijn acceptabel. De eerste uren in het donker stampen we tegen oncomfortabel hoge golven in. Ze zijn wat hoger dan we hadden verwacht, maar zoals voorspeld nemen ze al snel af. Later op de ochtend kunnen we de zeilen hijsen en wat uurtjes zeilen. Maar uiteindelijk moeten we nog lang motoren over een gladde zee nadat de wind volledig is weggefallen. Het is een feest om weer aan te komen op Corsica. In Calvi ontmoeten we een Duits gezin met twee kleine kindjes die een half jaar op zeilsabbatical zijn, en van Sardinië naar Griekenland varen. Na wat gezellige speeldates blijven we hun verdere reis volgen. Het is altijd heel leuk om een ander gezin te ontmoeten; helaas komt dit te weinig voor. Andere cruisers hebben doorgaans de leeftijd van onze ouders, zo ook de bemanning van twee Britse boten die we aan dezelfde passantensteiger treffen. Met hen varen we een weekje op naar het zuiden. Waar wij een traject vaak op de motor afmaken als de wind het laat afweten, hebben onze Engelse metgezellen minder haast en blijven rustig doordobberen met 2 knopen. “This is *Tomboy*, *Malliemok* is cheating. Do you see that, Andy?” “Well as long as we're not going backwards ... bla bla bla.” Urenlang blijven die kletsmajors nog uit de marifoon tetteren als ze een motorprobleem van Andy proberen op te lossen, terwijl ze langzaam uit het zicht en het bereik verdwijnen. Als wij dan allang in de marina liggen, ankeren zij een stukje verderop. Ze liggen onbeschermd in Girolata en rollen de hele nacht.

Met de klok mee: Max kijkt naar een zeil in Castelsardo, Imperia, We bleven langer dan gepland in Castelsardo, Zomer op de kant in Bonifacio, Op rotsen.

TERUGKOMEN, DAT IS PAS HEFTIG

In dit geliefde maandblad en de ons welbekende boeken over mooie lange zeilreizen lezen we stevast dat vertrekken veel voeten in de aarde heeft. Dat het zo heftig is, zo stressvol. Dat klopt ook allemaal. Maar graag brengen we even onder de aandacht dat terugkomen nog vele malen heftiger is. Tenminste, in onze beleving dan. Stel, je treft je onderverhuurde woning bij terugkomst in Nederland in acceptabele staat aan en een kop koffie met je oude werkgever (die bijna niet kan geloven dat er alweer drie jaar voorbij is) resulteert in een bevredigende baan, dan heb je alles zo weer op de rit.

Wij hebben het onszelf echter moeilijker gemaakt: we hebben ons huis verkocht en eigenlijk willen we helemaal niet terug naar Amsterdam. Maar we hebben ook geen idee waar we dan wel willen neerstrijken. Destijds hebben we onze banen opgezegd en die willen we ook niet terug. Liever gaan we zzp'en met een goede *purpose-work-life*-balans. Het rustige pure boordleven heeft iets met ons gedaan. We kunnen niet zondermeer terug in het jachtige en strikte stramien. Het kost de nodige tijd en moeite om onze nieuwe bronnen van inkomsten gestalte te geven. Ook zoeken we voor Max een school die goed aansluit op onze levensvisie en dat blijkt geen eenvoudige opgave. Uiteindelijk onderzoeken we tientallen scholen door het hele land. De locatie van de school zal dus onze woonplaats bepalen. Vervolgens zal het lastig worden om aldaar aan een woning te komen aangezien we niet voldoen aan de inkomenseisen voor hypotheek en huurcontracten.

We hebben geen spijt van ons avontuur maar we zitten er af en toe wel echt doorheen. Ons leven is nu zo weinig stabiel. Ons geld is op. We hebben de puzzel van school, woonplaats en woning. En ook weten we niet goed wat we met *Mallemok* moeten doen. Godzijdank hebben we gedurende ons boordleven geleerd om ons flexibel op te stellen, want we worden flink getest.

Het bizarre is dat we kunnen verblijven in een prachtige, riante, net nieuw gebouwde villa op het erf van de ouders van Eveline. We beseffen ons terdege hoe bevoorrecht we zijn dat we deze tijdelijke woonoplossing in de schoot geworpen hebben gekregen. Het comfort en de levensruimte na het boordleven is overweldigend. Het is echter wel degelijk de bedoeling dat de ouders van Eveline dit huis zelf gaan betrekken. Het gevoel dat we hen in de weg zitten, de concessies aan onze privacy en de afhankelijkheid die we ervaren dragen bij aan het algehele gevoel van instabiliteit.

SCHEEPSKAS

Dit leidt de volgende ochtend wel weer tot klachten over de marifoon. Wij plachten goedkoop te reizen, maar zij geven in een week toch beduidend minder uit aan diesel en liggelden dan wij.

KAPOT

Chris, de schipper van *Tomboy*, blijkt een allergie te hebben voor dingen die kapot zijn. Dit levert een aantal zeer onderhoudende anekdotes op over wat hij wel allemaal niet heeft gerepareerd aan huis, auto en boot. Zijn vrouw neemt hierbij een soort help-mijnman-is-klusserachtige rol op zich. Dan komt hij erachter dat onze dieselmotor niet werkt. Dat blijkt onacceptabel. Niet veel later ligt de carburateur in onderdelen op tafel en moeten we flink poetsen, want wat we aantreffen tart elke beschrijving. "This has come alive!" oordeelt Chris geschokt. Zelfs hij ziet er niet veel heil meer in en hij blijkt gelijk te hebben: na uren ploeteren zetten we het geheel weer in elkaar, maar de kachel werkt nog steeds niet, tot Chris' grote frustratie.

STRAAT VAN BONIFACIO

Bonifacio is een van de mooiste plekken op Corsica en wij willen er graag naartoe. Een eerste poging doen we vanuit Ajaccio, maar door tegenvallende wind komen we terecht in Propriano, in de eerstvolgende baai. Enkele dagen later proberen we het opnieuw. In de nauwe straat van Bonifacio wordt de wind echter tussen de landmassa's van Corsica en Sardinië heen geperst en bouwen de tegenwind en golven zich in rap tempo steeds verder op. Het gebied is berucht om de plotseling opkomende harde wind en gemene golven. "Bonifacio komt op deze manier écht niet dichterbij," merkt Eef onnodig op terwijl ze zich schrap zet tegen de steeds oncomfortabelere cadans van onze koers. Het is nog maar 14 mijl naar de witte krijtrots waarop Bonifacio majestueus ligt te schitteren in de zon, maar de plek lijkt onbereikbaar. We balen van onszelf: we zijn weer te laat vertrokken. Wanneer leren we nou eens? Merkbaar geïrriteerd zeg ik dat we er zo inderdaad nooit voor donker gaan aankomen. Eef buigt zich over de plotter. "Laten we naar Sardinië gaan. Isola Rossa is 26 mijl, maar is bezeild," concludeert ze. Met ruimere wind hebben we een snelle en ruige tocht naar Isola Rossa, waar we nog net voor donker opgelucht aanleggen. We vieren de oversteek en onze terugkeer in Italië met een heerlijke, welverdiende pizza. Zuid-Corsica en Noord-Sardinië bieden (in een blok van ongeveer 50 bij 50 mijl) een mooi vaargebied met zowel fraaie plaatsjes als magnifieke ankerplekken en eilandjes. Langs Bonifacio vaar je een indrukwekkende fjord binnen waarin de marina is gelegen. We zien gedurende onze zeiltochten grote scholen dolfijnen en het is prachtig ankeren in de vele baaitjes van de eilandengroep de Maddalena's. "Mama, papa, ik zie een zeester op de bodem! Een echte zeester!" Max wijst enthousiast naar beneden vanaf het voordek. "Kom, we springen erin. Dan gaan we met de duikbril kijken hoe het anker erbij ligt." Dit prachtige heldere water, de zandbodem op geringe diepte en de beschutte baaitjes maakt het voor ankernewbies zoals wij goed te doen en we krijgen de smaak te pakken.

OVERZOMEREN IN CASTELSARDO

We vinden het hoogseizoen (juli en augustus) te warm, te druk en te duur om te blijven. Dus zoeken we een oplossing om te

Met de klok mee: Mallemok-crew, Ankeren bij Maddalena's, de kustlijn bij Girolata, van Corsica naar Sardinië.

'overzomeren': een goed plekje voor *Mallemok* als wij twee maanden terug gaan naar Nederland. In Castelsardo kan de boot op de kant, wat relatief goedkoop is omdat iedereen in deze periode wil varen. De *locals* verklaren ons voor gek. Zij adoreren de zomer. Wij slaan twee vliegen in één klap, want we mogen er ook wel weer eens wat antifouling op rollen. Gedurende de zomer in Nederland moeten we de realiteit onder ogen zien. De bodem van de scheepskas is in zicht. We zullen weer inkomen moeten gaan genereren en dat kan toch het beste in Nederland. Verder wordt Max in het najaar vijf jaar en dan krijgen we te maken met leerplicht. Met andere woorden: als we straks in het naseizoen nog een leuk rondje varen, zal dit al meer een soort vakantie zijn. Na ruim twee jaar gaan we stoppen met ons avontuur, we gaan weer aan wal!

STOPPEN MET VERTREKKEN

Het wintertarief in Castelsardo blijkt schappelijk en de haven bevalt goed, dus de boot blijft voornamelijk hier liggen. Nu kunnen we alleen nog maar naar de boot in de schoolvakanties en deze inperking van onze vrijheid is behoorlijk wennen. Zullen we dan misschien toch maar wel in de zomervakantie gaan? Moeten we *Mallemok* naar Nederland halen, zodat we er vaker gebruik van kunnen maken? Op een vrachtwagen? Weer terug door de kanalen? Buitenom? Moeten we de boot verkopen? Willen we dat wel? Of varen we toch naar Spanje? We besluiten even niets te doen. Zolang *Mallemok* op de Middellandse Zee ligt, staan wij nog met één been in het avontuur. En dat is ook wat waard. ●

TIP: DE MADDALENA'S

De Maddalena's vormen een waar paradijs. Deze eilandengroep aan de noordoostkant van Sardinië bestaat uit baaitjes, witte zandstranden tussen de granieten rotsen en helder zeewater in kleurvariaties van smaragdgroen tot turquoise. Het ligt voor de beroemde Smaragdkust van Sardinië, waar de jetset graag vertoeft. De La Maddalena Archipel bestaat uit zeven kleine hoofdeilanden en circa 55 nog kleinere (onbewoonde) eilandjes. Het belangrijkste eiland is La Maddalena (20 km²) waar meer dan 95 procent van de 20.000 inwoners woont. Hier bevindt zich een alleraardigst stadje met een jachthaven. Tot 2008 bevond zich op een van de eilanden een NAVO-basis die de meeste bewoners van werk voorzag. Pas sinds de sluiting richt men zich meer op toerisme waardoor het gebied nog niet is overspoeld met toeristen. De baaitjes vormen een waar paradijs om te ankeren. De eilandengroep is uitgeroepen tot natuurgebied en het ankeren is derhalve niet gratis. Wij vernamen van andere cruisers dat er in april, mei en oktober niet werd gecontroleerd, maar in het hoogseizoen wel. Een vergunning is te koop in Maddalena-stad of online te bestellen: www.lamaddalenaipark.net.

